

استفاده از کتاب در تربیت فرزندان

آیا تا به حال از خود پرسیده‌ایم که در پرورش کودکان کجا هستیم و چه می‌خواهیم؟ به چه ابزاری نیاز داریم و چطور و چگونه می‌توانیم از این ابزارها استفاده کنیم؟ بیشتر اوقات پدر و مادرها یا مربیان برای رسیدن به خواسته خود در پی کوتاه‌ترین راه هستند ولی باید دانست که کوتاه‌ترین مسیر ممکن است به طور موقت مراد ما را برآورد، اما در بلندمدت کارساز نباشد.

جام جم آنلاین: آیا تا به حال از خود پرسیده‌ایم که در پرورش کودکان کجا هستیم و چه می‌خواهیم؟ به چه ابزاری نیاز داریم و چطور و چگونه می‌توانیم از این ابزارها استفاده کنیم؟ بیشتر اوقات پدر و مادرها یا مربیان برای رسیدن به خواسته خود در پی کوتاه‌ترین راه هستند ولی باید دانست که کوتاه‌ترین مسیر ممکن است به طور موقت مراد ما را برآورد، اما در بلندمدت کارساز نباشد.

یعنی قبل از استفاده از ابزارهای تربیتی چون کتاب، فیلم و سی‌دی‌های آموزشی و کلاس‌های تربیتی باید پیش‌زمینه‌های پرورشی را فراهم کرد.

یکی از پیش‌زمینه‌های تربیتی، مهربانی و محبت به کودک است که می‌تواند نیاز به توجه او را برآورده و از بروز بدرفتاری و عادت‌های آزاردهنده او پیشگیری کند.

بر پایه یک نظریه روان‌شناسی معروف «نیاز به ایمنی بر کودک حاکم است. به این معنی که نیاز به امنیت، پذیرش و رهایی از ترس در کودک غالب است. این که کودک احساس امنیت و نبود ترس را در فرآیند رشد تجربه کند، سهم بسزایی در بهنجار بودن رشد شخصیت او دارد.

همکاری والدین با یکدیگر نیز از دیگر مواردی است که باید در شیوه‌های پرورش فرزند به آن توجه داشت. اگر همسویی میان گفتار و رفتار پدر و مادر یا دیگر مربیان تربیتی وجود داشته باشد، کودک می‌آموزد که حتی با وجود مقاومت، سرپیچی از خواسته‌های آنها امکان‌پذیر نیست. کودکی که در محیطی امن با شیوه‌های تربیتی هماهنگ رشد و بالندگی پیدا می‌کند، به احتمال زیاد در بزرگسالی از شخصیتی بهنجار برخوردار خواهد بود.

پس از در نظر گرفتن موارد فوق برای پرورش کودک، می‌توان از ابزارهایی چون کتاب بهره برد. کتاب می‌تواند به افزایش آگاهی والدین کمک کند. پس بجاست که بدانیم چه کتاب‌هایی می‌تواند راهکارهای مفید را در اختیار ما قرار دهد.

پیش از استفاده از کتاب باید مساله‌ای را که در زمینه تربیتی با آن مواجه هستیم، ارزیابی کرده و عوامل زمینه‌ساز و راه‌حل‌های آن را در نظر بگیریم سپس از کتاب‌هایی که در آن تمرین‌های عملی و کاربردی با بیانی ساده همراه چگونگی اجرای سلسله مراتب آن نوشته شده است، استفاده کنیم.

آشکار است که همواره تمام موارد کتاب ممکن است کاربردی نباشد، در این بین باید بدانیم رفتار آزاردهنده کودکان یک شبه شکل نگرفته پس تغییر و تعدیل آن هم به صبر و حوصله نیاز دارد.

همچنین باید در نظر گرفت که راهکار کاربردی در شرایط مناسب با واکنشی سنجیده از سوی پدر و مادر اثربخش خواهد بود. آنچه باید بدانیم این است که کتاب، زبان گفتاری نویسنده است که به نوشتار درآمده است تا با استفاده از آن دانش و آگاهی ما در زمینه‌های پرورشی بیشتر شود.

به همین دلیل نخست باید به ساختار و هدف کتاب توجه کرد، سپس آموزه‌های کاربردی را به صورت نوشته‌های مختصر و مفید در دسترس قرار داد تا نکته‌ای از نظر دور نباشد. پس از اجرای راهکارهای ارائه شده با مقایسه آنچه آموخته و اجرا کرده‌ایم، می‌توانیم از بازخوردهای مناسب آن بهره ببریم.

آنچه مهم است این که والدین در نظر داشته باشند، برخی ویژگی‌های رفتاری کودکان منشأ وراثتی دارد و برای تعدیل آن بیش از کتاب‌های آموزشی به متخصصان تربیتی و مشاوران آموزشی نیاز است.